

MÄRKA, v. a. o. n. 1. 1) Sätta märke på; förse med tecken, märke. *M. linne, en packa, boksp. M. med bokstaf, nummer, påskrift. M. med glödande jern, se Brännmärka.* (Fam.) *M. någon i ansigtet*, gifva honom i ansigtet ett slag o. s. v., som lemnar märke. — 2) Utröna, försöka genom mätning, märkning, om något passar till ett annat. *M. en rock, en klädning*, försöka, om en rock, klädning, som är under arbete, passar, sitter väl. *Låt oss m., hvilken af oss är längst. M. út, afpassa genom märkning.* — 3) Blifva varse, förnimma. *Jag m-kte, att en person kom smygande. M-ker ni ännu ingenting? Skilnaden m-kes knappt.* — *Syn.* Varseblifva, Varsna, Varsko, Få se, Bemärka, Observera, Förmärka, Skönja. — 4) (i andlig mening) Lägga märke till, gifva akt på, anmärka, inse. *M. ord*, gifva akt på ens ord, för att få tillfälle, att mästra eller komma åt någon. *Märk, att detta är sista gången. Märk det, märk väl, att... Det är allt m. eller till m-ndes. Jag m-ker väl, att man bedrager mig. Jag m-ker, hvad han har i sinnet. Jag m-kte af hans min, på hans ögon, af hans tal. att... Låta m., röja. Han låt ej m. sitt missnöje. Låtsa som man ej m-ker en föröldampning. Låta sig m., röja sina tankar, känslor. Man bör ej låta sig m.* — *Syn.* Gifva akt på, Iakttaga, Observera, Taga ad notam, Anmärka, Inse, Förmärka, Skönja.

Anm. Gamla verbet *Merka* betydde ursprungl.: Rista, skrifva, teckna.

MÄRKBAR, a. 2. 1) Som kan märkas. *Knappt m.* — 2) Betydlig, mycken. *M. kallsinighet. M. stegring i priserna.* — *Syn.* Se *Betydlig, Märklig.* — *Märkbarhet*, f. 3. — *Märkbar*, adv.

MÄRKBLÄCK, n. 3. Kemiskt bläck, bestående i en lösning af salpetersyrad silfveroxid i gum-mivatten, som begagnas att märka linne med, sedan detta förut blifvit blött med kolsyradt natron.

MÄRKBÖJ, m. 2. (skepp.) Ett slags boj.

MÄRKDUK, m. 2. Duk, hvarpå unga flickor lära sig att brodera, sy bokstäver, siffror, o. d.

MÄRKE, n. 4. 1) Tecken, hvaraf något igenkännes eller som tjänar att lättare finna det. *Lägga m. i en bok*, på ett ställe, som man vid tillfälle önskar få rätt på. *Sätta m. i segelled*, för att beteckna grund. *Sätta m. på en varupacke. M. på en kikare*, märkt ställe derpå, för att veta, när den är lagom utdragen. *Taga bort m-et af, ur, ifrån något. Hafva något till m. Taga m. på*, taga till märke, hvarefter man rättar sig. *Jag har m. på dem*, jag har visst tecken, hvaraf jag igenkänner dem. — Har sammansättningen Bomärke. — 2) (i äldre språket) a) Gränsskilnad. Deraf Rämärke. — b) Fana, fälttecken. Deraf Märkesman. — 3) Tecken, som stöt, slag, hugg, bränning o. s. v., lemna efter sig på huden. *Han fick ett slag i pannan, och bär ännu m. derefter. Han har ett m. på armen. Ge en ett m.*, gifva någon ett slag, en stöt o. s. v., som lemnar märke efter sig. — 4) Intryck, som en kropp lemnat efter sig på en annan, der han berört eller passerat öfver densamma. *Alla sidorna i boken bära m. efter hans fingrar. Väggen på detta hus bär ännu m. efter eldens framfart.* — 5) (i allm.) Tecken, hvaraf något kan slutas, eller som bebådar något. *Det är ett godt m. Hög luft är m. till vackert väder.* — 6) Se *Födelsemärke.* — 7) (bot.) Öfre delen af en pistill.

MÄRKEDAG, m. 2. (i äldre språket) Skottdag.

MÄRKELOG, se *Märklig.*

MÄRKELEDAG, m. 2. Märklig, betydelsefull dag.

MÄRKESETECKEN, n. 5. Tecken, hvaraf något kan märkas, slutas.

MÄRKESMAN, m. 5. pl. — *män.* Så kallades fordom den, som i krig förde märket eller fanan; äfven en hofman, som förde konungens märke.

MÄRKGARN, n. 3. Garn, som användes till märkning af linne.

MÄRKGJERN, n. 5. Jern, som användes att märka med.

MÄRKLIG, a. 2. 1) Se *Märkbar*, 1. — 2) Som förtjenar anmärkas. *En m. händelse.* — *Syn.* Se *Märkvärdig.* — 3) Ansenlig, betydlig. *Han led der ett m-t nederlag. Ett m-t fiskafänge.* — *Syn.* Se *Betydlig.*

MÄRKLIGHET, f. 3. Egenskapen att vara märklig.

MÄRKLIGT, adv. 1) På ett märkbart sätt. — 2) Anmärkningsvärdt; ansenligt, betydligt.

MÄRKNING, f. 2. Handlingen, då något märkes (se *Märka*, 1 o. 2).

MÄRKRULLA, f. 4. Skeppsdokument, bestående af en uppgift om fartygets lästetal och namn, dess djupgående, besättningens antal, stället hvarifrån det kommer, hvarthän det går och hvarest dess hemvist är, samt lastens beskaffenhet.

MÄRKSEDEL, m. 2. pl. — *sedlar.* Se *Etikett*, 1.

MÄRKVÄRDIG, a. 2. Som förtjenar anmärkas, minnas; värd uppmärksamhet. *En m. händelse.* — *Syn.* Anmärkningsvärd, Märklig, Märkbar, Minnesvärd, Tänkvärd.

MÄRKVÄRDIGHET, f. 3. Egenskapen att vara märkvärdig. — *Syn.* Märklighet.

MÄRKVÄRDIGT, adv. 1) På ett märkvärdigt sätt. — 2) Märkligt, i hög grad, ansenligt. *M. stor liten.*

MÄRLA, se *Merla.*

MÄRR, f. 2. (pop.) 1) Se *Sto.* — 2) Skällsord om stora, tjocka, grofva kvinnfolk.

MÄRS, m. 2. (skepp.) En kring en masttopp fästad plan af plankor och ribbor, som hvilat på lång- och tvärsalningar. Se *Förmärs, Stormärs.* — *Ss. M-rand, -skot, -stäng.*

MÄRSGAST, m. 2. (skepp.) Sjöman, som har sin plats anvisad i märsen.

MÄRSRÅ, se *Rå.*

MÄRSSEGL, n. 5. (skepp.) Benämning på de segel, som äro underslagna till märsråna.

MÄRSSEGELSKULTJE, m. 2. (sjöt.) Kultje, då märssegel kunna föras.

MÄRSTACKEL, n. 5. (skepp.) Fyrskurna taljor, hvilkas ena hake är huggen i en hangare på toppen af stängen, och den andra i kanten af märsen.

MÄRTA, nom. prop. f. 1. 1) Ett kvinno-namn. — 2) (nat. hist.) Skorpdjur af Tiofötterna, 2 tum långt, fläckigt; på Europas hafskuster. *Crangon vulgaris.*

MÄSK, m. sing. Med hett vatten öfvergjutet malt, som begagnas vid brännvinsbränning eller bryggnig.

MÄSKA, v. a. o. n. 1. Med hett vatten öfvergjuta malt, vid brännvinsbränning eller bryggnig. *M. till dricka, brännvin. M. för fisk*, lägga mäsk på ett ställe i sjön, för att ditlocka fisk.

MÄSKKAR, n. 5. Kar, hvart malt tillmäskas.